

Pretulu

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a in laintrulu monarchiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie séu linia, cu litere merute garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face in modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ in Sibiu.

Nr. 24.

— Sibiu, Sambata 22/3 Aprile. —

1880.

Convocare.

Nr. prot. 17/1880.

Conferinti'a prealabila a jurisconsultiloru romani din Transilvani'a in siedenti'a tienuta in Clusiu la 28 l. c. luandu la desbatere seriósá, din tóte punctele de vedere, proiectele de lege in cestiunea agraria din Transilvani'a, a esmissu o comisiune spre pregatirea unui memorandum, carele se va luá din nou la desbatere in un'a a dou'a conferinti'a a jurisconsultiloru romani din Transilvani'a si partile adnece. S'a decisu mai departe, cá acésta conferinti'a se se tiená in 11 Aprile st. n. in Sibiu la 4 óre d. a.

Subscrii insarcinati de conferinti'a tienuta in acestu obiectu, facu prin acésta apelu cátra toti dd. jurisconsulti romani, rogandu'i cá cu privire la momentuositatea obiectului se binevoiésca a participá cu totii la susu atins'a conferinti'a.

Din siedinti'a conferintiiei prealabile, tienuta in Clusiu la 28 Martiu 1880.

Dr. Ratiu m. p.,
presiedinte.

Dr. Aureliu Isacu m. p.,
notariu.

1864/5 si 1871/2.

Congressulu national-bisericescu alu serbiloru tinutu in a. 1864/5, adeca tocma pre candu se decretase infiintiarea mitropoliei romanesci gr. resaritene la Sibiu si despartirea hierarchiei sale de cea serbésca, si-a castigatu mari merite pentru reform'a scóloru sale nationali, totu-odata a decisu, cá inspectiunea superióra asup'r'a loru se o aiba consistóriele diecesane, prin urmare, se continue a'si conservá caracterulu loru confessionale. S'a sistemisatu inse si unu postu de inspectoru seculariu (mirénu), de aceeași confessiune, cu plata de 1200 fl. pe anu, bani de drumu spre a face visitatiuni scolastice si unu adaosu de câte 150 fl. la salariu dupa servitiu de câte 10 ani. Unu altu inspectoru superioru totu seculariu, fu aplicatu la mitropolia cu 2000 fl. Totu atunci s'au regulatu si platile professoriloru dela institutete theologice-pedagogice, gimnasiali, cá si ale docentiloru, burse pentru studenti, remuneratiuni, subventiuni, dotari de bibliotece etc.

Institutetele militare au remasu sub conducerea comandelor respective.

Planulu de reorganisatiunea scóloru din graniti'a militara slavóna si banatiana elaboratu si aplicatu de cátra comandele generali produse o mare spartura prin decisiunile congressului serbescu, spoliá scólele comunali de caracterulu loru confessionale si cu acésta dete ocaziune la conflicte agere intre hierarchi'a eclesiastica de un'a, intre cea militara de alta parte. Cu ocaziunea incorporarei granitiei banatiane la Ungari'a, acelasiu conflictu se transplanta si in acea regiune cu atátu mai usioru, cá ministrulu Trefort se sciú folosi minunatu de ocaziune. Cumu a fostu aparata caus'a din partea clerului respectivu, voru sci aceia mai bine, cari au avutu actele respective a mana. Ceea ce scimu noi este numai atáta, cá lovitur'a grea, data si in acésta cauza romanismului a simtit'o si o mai simtu toti romanii cáti au aflatu despre dens'a. Scapati intre lupte nespuse de slavizarea totale, astadi ei se afla in periculu de a fi desnacionalisati si nulificati prin dascalii platiti cu averea loru, din fonduri scaldate de atáte-ori in sange omenescu. Li s'au disu: „Fondurile sunt proprietatea vóstra; veniturile se le intrebuintiati pentru cultur'a vóstra.“ Vinu apoi altii, carii punu man'a pe venituri, daca nu si pe fonduri si le dicu: „Aveti se ve cultivati numai asia precumu voimu noi.“ Mesurile despotice mergu asia departe, in cátu unu episcopu banatianu si consistoriulu seu se vediu constrinsi a protestá si a insiste cá se fia departati

din scólele curatu romanesci, docentii calvini, ariani, israeliti, care li s'au pusu in cóste cá nesce jungiuri ce oprescu respiratiunea. Se pare cá in fine au inceputu se pricépa si clerurile romanesci, cá acei docentii calvini si renegati, pe lángha magiarisare prepara si calea sigura pentru popi calvinesci in biserici curatu romanesci.

Noi nu mai credemu cá clerurile lasate de sine, voru fi in stare de a mai apará, necumu nationalitatea, dara nici autonomi'a bisericésca, fara sucursulu energiosu alu intregiei inteligentie secularie. Curentulu timpului nostru este in tóta Europ'a in contr'a hierarchiiloru eclesiastice. La noi, unu indiferentismu pecatosu, o indolentia si lene rusínosa din partea poporului este prea de ajunsu, pentru cá clerulu romanescu se fia trantitu asia, in cátu se nu se mai scóle. Tocma pentru aceea inse clerulu inca este datoriu a informá pe credintiosii sei mai de timpuriu, éra nu atunci candu ilu arde luminarea la degete. —

Cunóscemu cá acestu micu studiu alu nostru sufere de o mare superficialitate; dara cei ce voru se fia informati mai exactu, n'au decátu se ia amana cele patru volume din: „Specialgeschichte der Militairgránze aus Originalquellen und Quellwerken geschöpft.“ Von Fr. Vanicek, pens. Gymnasialdirector. Wien 1875. Aus der k. k. Hof- und Staatsdruckerei.

Licitatiunile esecutive din Ungari'a.

(Urmare si fine din Nr. 23.)

„In fia-care numeru alu Monitoriului s'au publicatu pana acuma licitarea de realitati, a caroru valóre de estimatiune in cifra medie se urca la sum'a de 200,000 fl. Din acestea cele mai multe erau licitatiuni, acaroru valóre de estimatiune se urca pana la sum'a de 89,345 fl. va se dica 44 67% din totalulu licitatiuniloru publicate in favorulu instituteloru de creditu, alu fonduriloru, alu casseloru orfanale si alu erariulu.

„In acea cifra proportionala nu sunt coprinse acele licitatiuni, la care au fostu interessate respectivele institute si corporatiuni, dar' pe care ele nu le au cerutu. Aceste date probédia in modu evidentu intensitatea reului, pentru cá ele arata, cá respectivii debitori n'au fostu in stare se corespundia nici chiaru conditiuniloru unoru imprumuturi relativu ieftine, cu termine lungi de amortisare si favorisate prin unu caracteru stabilu.

„Este datorinti'a mea a observá, cá institutetele nóstre patriotice cele mai bine acreditate, procedu cu cea mai mare crutiare fatia cu debitorii loru; asia institutulu de creditu fonciaru — Bodenkreditanstalt — pe cátu sci eu, au acordatu o multime de prolongari si elu insista numai in acele casuri la vendiarea realitatiloru, unde isi vede pretensiunile sale dejá periclitare. Si tocmai inpregiurarea, cá prelángha acésta procedere crutiátóre, totusi se vede necessitatu a cere licitatiunea a unui numeru considerabilu de realitati, probédia marea intindere a acestui reu.

„Pentru de a ilustrá procederea organeloru gubernului voiu insirá la loculu acest'a, totu dupa „Budapesti Közlöny“ câteva casuri:

„Vice-comitele (subprefectulu) comitatului Turdei cere licitatiune pentru spesse de spitalu; pretensiunea este de 53 fl., valórea de estimatiune a casei pusa la licitatiune au fostu 317 fl. — Inspectorulu de dare din comitatulu Biharei dispune licitatiunea asupra imobileloru aflatóre in Otei ale Mariei Gitas si ale celoru patru fratieni ai ei; pretensiunea este de 46 fl., valórea de estimatiune 620 fl. — Erariulu lasa se se licitedie pentru o pretensiune de 69 fl. imobilele pretiuite cu 3950 fl. ale Iosefei Heinrich aflatóre in Bur-Szt.-György. — Inspectorulu de dare din

comitatulu Borsod licitedia posesiunea pretiuita cu 957 fl. pentru o pretensiune de 90 fl. — Fiscalulu comitatului Aradu lasa de se esecutedia imobilele lui Nicolae Suci pretiuite cu 1818 fl. pentru o pretensiune de 69 fl. — Erariulu scóte la licitatiune in F. Nyarad (comitatulu Borsod) imobilele lui G. Baksy pretiuite cu 2600 fl. pentru o pretensiune de 509 fl. — Erariulu pune de se licitedia pentru o pretensiune de 15 fl. imobilele lui I. Riveyak pretiuite cu 375 fl. — Erariulu licitedia pentru o pedépsa in bani de 350 fl. imobilele lui P. Deak aflatóre in Kunhalas, pretiuite cu 18,118 fl. — Erariulu pentru o pretensiune de 847. fl. cere licitarea unei case in Budapest'a pretiuita cu 16,462 fl. — Erariulu lasa se se licitedie in B.-Gyula pentru o restantia de dare de 65 fl., imobile pretiuite cu 1263 fl., — totu in acea localitate se licitedia pentru o restantia de dare de 90 fl. imobile in valóre de 967 fl. — Inspectorulu de dare din comitatulu Heves pune de se licitedia pentru o pretensiune de 35 fl., imobile pretiuite cu 4156 fl. — Erariulu de dare lasa de se licitedia pentru o restantia de dare de 34 fl. o posesiune pretiuita cu 367 fl. etc.

„Din cele premisse se póte vedea, cá posesiuni considerabile, ultim'a avere póte, singur'a sorginte de venitu, adesea, se vendu pentru neinsemnate pretensiuni ale Statului si cá acum insusi Statulu contribue la marirea miseriei, care si altcum este destulu de mare.“

Transilvani'a.

Conferenti'a juristiloru in Clusiu.

Conferenti'a prealabila convocata pe duminec'a trecuta la Clusiu, in caus'a proiectului de lege pentru regularea referintieloru urbaniale in Transilvani'a si partile adnece s'a tinutu.

Numerulu advocatiloru presenti a fostu numai 10 adeca: dd: A. Popu, Petreanu, Dr. Isacu, Coroianu si Almasianu din Clusiu, Dr. Ratiu si Moldovanu din Turd'a, Lic'a din Bistriti'a, Stetiu din Gherl'a si in numele Sibieniloru P. Cosm'a, — de acestia inse au fostu reprezentanti 34 advocati romani din diferite partii ale Transilvaniei.

S'a desbatutu proiectulu de lege in generalu si in specialu, s'au statoritu motivele si principiile, cari se servésca de basa la unu proiectu de memorandum in contr'a lui, si s'a alesu o comisiune carea se compuna unu proiectu de memorandum, care se va substerne pentru desbatere meritorie unei conferentie la care au se se invite toti juristii romani cari se interessédia de sórtea tieranului transilvanu, a cáru esistencia este in gradulu supremu periclitata prin mentionatulu proiectu de lege.

Cu convocarea conferentiei generale este incredintiatu presiedintele conferentiei prealabile Dr. Ratiu si secretariulu ei Dr. Isacu.

Terminulu intrunirei este defiptu pe Dumineca 11 st. n. éra loculu va fi Sibiuulu.

S'au luat mesuri cá pe cale jurnalistica se se provóce toti juristii romani la participare, afara de aceea se se tramita si pe posta provocare la toti cáti sunt cunoscuti cá atari, cá nime se nu se póta scusa cu aceea, cá n'ar fi avutu scire de conferentia.

Speramu, ba pretindemu chiaru, cá fia-care juristu romanu, advocati, judi in pensiuone etc., cari nu voru fi inpedecati prin morbu séu alte inpregiurari grave, se participe la acea adunare, cá-ci ei au si chiemarea si datorinti'a a aperá poporulu care 'i-a nascutu si crescutu si dela care traiesce, in causele sale cele mai vitale, in cari elu nu este capabilu nici a cunósce periculu, nici a se aperá de elu.

(„Telegraf. romanu.“)

Revista politica.

Sibiu, 2 Aprilie st. n. 1880.

Serbatorile Pascilor gregoriane au trecut fără cântec și fără liniste se fia turburată prin vre unu evenimentu politicu mai remarcabilu. În Austri'a propria, poporatiunea obosita și desgustata prin steril'a lupta a diferitelor partide politice, ce își dispută puterea, se simte coprinsa de o apathia neînvingibilă, fatia cu mersulu afacerilor pe terenul politice interne. Celu multu deca se mai interesă de destiinile economice și industriale, care aru trebui se fia cea mai principala preocupare a guvernului unui Statu, eminentemente agricolu, precum este Austri'a.

Dara din nefericire constelațiunea politice generale nu este nici decum favorabilă unora astfel de preocupări, ci ea absorbă și reclama în modu neresistibilu intrăga atențiune a guvernului asupr'a politice externe și asupr'a acelor complicațiuni eventuale, pe care nu le doresce nimenea, de care inse se teme și la care se aștepta lumea intrăga, de și pacea generală se pare a fi asigurată pe câțva tempu înainte.

Aparent'a siguranța pe care o ofere Austriei Asia dis'a alianța austro-germana, îndemna pe poporale ei de a își concentra totă activitatea loră asupr'a întreprinderilor economice, industriale și comerciale, înpinse de legitim'a aspirațiune a reparării pierderilor suferite în urm'a criselor financiare din anii trecuți și de a consolida creditulu privatu, care scadiuse foarte tare, atât din cauze economice, cât și politice. Gratie acestei miscari, valorile și efectele austriace au început a își urca cursulu, a fi cautate și spiritulu de speculațiune au început a lua unu sbor mai animatu și mai regulatu.

În câtu pentru Ungari'a, apoi, chiaru celu mai ager și mai nepreocupatu observatoriu, nu va putea descoperi nici chiaru cea mai palidă umbră a unei îmbunătățiri a stării economice și politice, în această greu încercată jumătate a monarhie austro-ungare. Aci guvernulu d. C. Tisza în locu că prin o politică prudentă, sinceră și umană se atrage și se îndemne pe totii factorii politici și pe toate individualitățile nationalu politice la o activitate comună și la o dezvoltare liberă pe calea progresulu, află de bine a 'i desbina între sine, și a 'i isola, pentru că Asia, se se pōta mantini la putere, chiaru cu pretiulu unei totale ruinări și decadente a gloriosului regatu alu St. Stefanu.

Că situațiunea nationalitatilor asuprite au ajunsu a fi nesuportabilă, este o faptă pe care au început a o recunoște chiaru și strainii, cari vedura acuma după 13 ani de guvernare, adevărat'a fatia a multu laudatului liberalismu și cavalerismu magiaru. Acest'a au început a o simți chiaru și cei mai devotați aderenti ai aparatului sistemului actualu, fără că inse se aiba curajulu de a reveni și de a se abate dela ruinările loră aspirațiuni de suprematie. Dara eata că s'au aflatu în fine, unu barbatu de statu de talia lui Gladstone care se strige în lumea largă:

„Austri'a au fostu totdeauna a inamic'a neînșurată a libertății în toate țările; Austri'a a calcatu în picior pe Itali'a; Austri'a s'au opus unității germane; Austri'a s'au încercatu se împiedece crearea Belgiei; Austri'a nu au miscatu unu degetu macaru, pentru că se ajute la reinvierea Greciei. Nu există nici unu punctu pe întregulu plan-globu, pe care punendu man'a se pōta dice cineva: aicea Austri'a au facutu bine... N'asiu biciuit acestu imperiu, deca asiu fi sigur că pecatele vechi nu se voru repeta. Amu inse puternice cuvinte, că se me așteptu la aceea, că imperatul fiindu influențiatu de Ungari'a va continua activitatea s'a de nimicire a libertății poporalor.“

Asia s'au exprimat renumitul octogenariu Gladstone, fostu de repetitori ministru-presedinte alu reginei Victorie și celu mai seriosu și puternicu rivalu alu lordului Beaconsfield, vorbindu cătră alegătorii sei despre politic'a imperiului austro-ungaru. Se prea întielege, că diarele gubernamentale austro-ungare se grabira a insulta, a batjocori și a declara de nebunu pe acelasiu Gladstone, pe care cu câțiva ani mai înainte ilu admirau și ilu serbatoeau. Dara acestea nu voru putea împiedeca răspândirea acelor triste adevăruri, exprimate prin puternic'a voce a d. Gladstone, în intrăga lume civilizată și că ele se nu afe unu resunet și mai puternicu, în animile a acelor multe milioane de asupriti și trantiti la parate, cari gemu și sunt

innabusiți sub actualulu sistem de guvernare alu puternicilor de astăzi.

Din fericire finanțele monarhie austro-ungare sunt cu multu mai slabe, decâtu că guvernele ei se fia în stare a corupe prin fondurile secrete și prin agentii sei intrăga pressa a natiunilor data-tore de tonu. Se voru mai afla inca și alti barbati că Gladstone, cari voru descoperi lumii adevărat'a stare a nefericitoru nationalitati conlocu-tore în Austro-Ungari'a, pe care press'a rusăca au început a o numi „femei'a bolnavă.“

Mai ieri, unu deputatu alu partidei opoziționale moderate, publică unu articolu de situațiune în „Pester Lloyd“ în care între altele 'i dice d. C. Tisza și la ai sei, că se nu își uite de nationalitati și că se amagesce deca crede, că leulu este mortu, nu, elu nu este mortu, ci numai dōrme. Domnulu deputatu au uitatu inse se consilie pe d. C. Tisza, că se își ia bine sēm'a și se nu se încerce a deștepta pe acelu leu ce dōrme inca, prin proiecte de legi precum este acela alu regulării destiinilor agrare și acela alu introducerii limbii magiare în toate instituturile de învățământu, de susu până josu, pentru că, deca acelu leu se va deștepta cumva din somnulu seu, apoi, este probabilu, că se va metamorfoza într'unu tigru infuriatu.

Reveniti până ce nu va fi prea tardiu!

D. ministru-presedinte J. C. Brateanu re-întorcându-se din calatori'a sa făcută în strainetate, au sositu luni sēr'a în capital'a României. Ce rezultate voru avea acea calatoriă de mare însemnatate politică, ne va arata viitorulu. Se speramu, că ele voru fi bune și multumitoare, din toate punctele de vedere.

Correspondenție particularie ale „Observatoriului“.

— Brasiou 28 Martie: Dela furiile orcanului cu ninsore de înainte cu 7 zile timpulu remase totu seninu, noptea inse inghiatia mereu; intr'aceea caldurele de preste di despōie șesurile de vestmentulu albu, la munti inse este totu erna cu șapte cojōce, precum a disu bab'a dela Fagarasiu din cunoscut'a poveste a poporului. În vecin'a Secuime semenaturile au suferitu greu preste erna; pe aici inca totu nu-se potu apretia efectele gerului îndelungatu.

Alalta-eri vineri tergulu de septamana semena multu cu unu tergu de țiera, frecuentia mare asupr'a pascilor gregoriane și vendiari bunicile. Printre multime vedeai destule fisionomii și porturi din Romani'a, precum și produse maritime care vinu dela Galati și Brai'a.

Brasioulu nu se prea ocupa cu politic'a superiōre, afara numai dacă aceea nu atinge interesele sale locali, c'amu Asia, că și alte piatie comerciale, încependu dela Hamburg până la Newjork, de acolo până la Galati, Odessa și Alexandria. Cu toate acestea multime sciriloru contradictōre răspandite prin press'a străina de toate limbile europene despre caletori'a dlui ministru presedinte Ioanu Brateanu, despre distins'a d-sale primire în Vien'a și Berlin, de caletori'a s'a la parinti M. M. S. S. Domnului și Dōmnei, era de acolo la Paris, a influențiatu și pe inteligenți'a de aici din toate trei nationalitățile. Mai de curendu se colportă fabulōs'a scire, că Romani'a va intră, era după altii că a și intratu în confederațiunea antirusăca, ceea ce a îngrijatu pe unii, a înburaturu pe altii. Noue ni-se pare că pentru momentu tinut'a României este numai aceea descrisă în „Fremdenblatt“ dela Vien'a în primul seu din 24 Martie, inspiratu precum se pare, dela unu locu pōt competent. Ceva lucru mare se prepara din nou, fără nici o îndoială, și barbati de statu ai României n'au avutu nici odată necesitate mai mare de a fi prevedietori, a fi uniti, uniti între sine și a dezvoltă întieptiune și prudentia demna de anticele figure maretie din istori'a Romei a Scipioniloru și a Fabiiloru.

Cele doue processe criminale celebre, despre care de 1 anu încōce s'au scrisu multe în diarele de aici, nu sunt terminate nici până astăzi. Processulu pentru plastografia (falsificare) de cambiu, ce se dice a fi comissu în daun'a octogenariei cocōne Mari'a vid. H. Iordanu, incurcatu preste mesura, din natur'a lui s'au inadinsu, nu se pōte spune, a scosu la lumina și alte scandale. Processulu lui Fehrenheil pentru defraudarea unei sume de preste 12 mii fl. v. a. din averea comunei Brasioului, avu până acum numai rezultatulu, că acelu inculpatu ajunsu la închisōre preventivă și că s'a decisu dela locurile mai înalte, că se se ia la reviziune riguroasă toate cassele publice, comunale, scolastice, filantropice, bisericesci etc.

Proiectulu de lege pentru reform'a gimnaziiloru pusu mai deunadi de cătră ministeriulu ungurescu la biuroulu dietei, a bagatu în griji mari pe proprietarii celoru trei gimnase de aici. Acum au început a crede și cei mai buni amici ai guvernului, că de voru mai stă multu cu manile încrucite, închinându-se pe la icōne galonate și pintenate, voru ajunge că se si cumpere nimicirea nationale și religiōsă cu banii lor, cu fonduri remase dela parinti lor s'au cersite, unii din Germani'a, ceilalti din Romani'a.

A propos de școle! Ne-amu informatu pe cale autentică dela Fagarasiu, că minciuni au fostu cele publicate în diarele din Clusiu, B.-Pest'a despre fanatic'a cercetare a școlei magiare de acolo prin baieti de romani. Acea școlă a cărei subventiune cu 5 mii fl.

pe anu e înpusă bietiloru locuitori Fagarasieni, nu are nici astăzi în toate clasele decâtu numai 22 baieti și 18 fetițe, de diverse nationalitati și confesiuni, apoi din toti și toate abia sunt vre-o 12 de nationalitate română, mai totu prunci de ai meserieriloru din locu. Asiă dara se nu se însiele nimeni prin scirile false publicate pe airea, cu scopu învederatu de a seduce pe publicu.

— Siur'a mare în 23/3 1880. Astăzi a avutu aici locu alegerea unui deputatu la conflusul Universitatiei sasesci. Așteptamu cu nerăbdare se vedem în comun'a noastră reprezentate cele 2 cercuri ale Saliscei și Talmaciului, cari după o lupta de unu secolu, processe îndelungate și refundari enorme, abia astăzi se afla în drepturile posesiuniloru protoparintiloru lor, și cari cercuri și astăzi contribuiescu per fas et nefas cu sume colosale din venitele regali la Asia numit'a rescumperare.

Dar' speranți'a noastră a devenitu ilusoria, căci din 23 comune curatu românescu n'au fostu reprezentate decâtu cinci, cu numele: Salisce, Vale, Galesiu, Sacadate și Boiti'a, dintre care cea din urma la inițiativ'a notariului și parohului, a preferatu a se re-întorci dela loculu alegerei, decâtu se votodie și se se strice cu sasi.

Nu voim se constatam aici în câtu ar fi contribuitu present'a alegătoriloru romani la rezultatulu alegerei, pentru-că împartirea e atât de mestesugită, în câtu în cerculu acest'a alegerea unui deputatu romanu e absolutu imposibilă. Voim inse se accentuam regretabil'a împregiurare, că pe cându alegătorii sasi se prezentau cu preotii și invetatoriiloru lor în frunte că o miliție bine disciplinată, cu apeluri în favōrea candidatulu lor Wittstock, pe atunci romani nici că aru fi știutu unii de altii, deca onorabilulu nostru preotu Oprisiu nu le-aru fi oferitu intrunirea în cas'a s'a ospitală spre scopulu unei întiepteri prealabile.

Dar' ce eră se te și întiepti? Alegătorii sasi vr'o 480 la numeru, uniti în cugete și simțiri, romani vr'o 40, inse fără programă și fără altu candidat de câtu acel'a propus de altii, notariulu Hubner.

Resultatulu eră de prevediutu, dar' succesulu moralu alu romaniloru e deplorabilu. Întrebam deci, că ore noi români nu avem preotii și invetatori cari frății sasi? Ore poporulu nostru din marginime stă pre o trēpta mai de josu că poporulu sasescu? Si cu toate aceste, atât'a indiferentismu fatia de o cauză care tractă în modu eminentu despre noi fără noi. Caus'a e de a se caută inse cu totul totu în alte împregiurări și adeva:

1. Lips'a de conducători și de barbati cari se se scia sacrifică pentru promovarea intereselor nationali.

2. Nepracticabilitatea timpului în care s'a ficsatu diu'a de alegere și

3. Loculu de alegere însusi, pentru că a veni din Sin'a și Avrigu, din cele doue comune extreme ale comitatulu la Siur'a mare e în adevuru unu sacrificiu, și amu doră că loculu de alegere altadata se fia Cristianulu, Orlatulu s'au chiar' și Sibiuulu, dar' Siur'a mare la nici unu casu, nu, căci numai Asia vomu putea pretinde cu dreptu dela alegătorii nostri romani, că se si împlinēca o datorință patriotică, fatia de o cauză unde e vorb'a de distribuarea unei averi spre scopuri școlare, la cari cu consciința linișcită potemu afirmă, că amu contribuitu și noi români dacă nu mai multu apoi, de siguru că mai puținu nici cu unu banu.

Mai multi alegători.

— Pianulu de josu 23/3 1880. Astăzi se decise alegerea unui deputatu din partea comunelor rurale ale scaunului Sabesiu pentru sesiunile tienătoare în decursulu acestor 3 ani la Universitatea sasască în Sibiu. Majoritatea voturilor candidatulu romanu au fostu cu 9, de-si au fostu propusi mai multe persoane în candidatiune, totusi alegătorii romani bine informati din Conferința tienuta în Sabesiu în această cauză, s'au unitu în faptă și au alesu pre stimatulu domnu Ioanu Piso deputatu, în credința că în curendu 'i vomu audi vocea, basandu'si vorbirile sale pe drepturile locuitoriloru din fundulu regiū înainte, câtu și după uniunea celoru trei natiuni. —

Starea fondurilor diecesei gr.-cath. a Lugosiului cu finea anului 1878.

Averea publică este mai sântă, manipularea aceleia poftesce esactitate și scrupulositate îndoită mai mare decâtu a altei averi private. — Un'a atare avere publică are și tiner'a diecesa română gr.-cath. a Lugosiului, întemeiată în mare parte de primul seu episcopu neuitatulu Dr. Alexandru canduva Dobra, și înmultită până acuma precum se scie, parte din contribuiri capitularistiloru, din venitele intercalari episcopesci și canonicali, parte și din cele 2% ale clerului miseru alu acestei diecese.

Multamita ceriului și îngrijirei mai mariloru, că guvernulu acestei diecese din 1875 încōce a prevenitu și satisfacutu unei dorințe a clerului, cându prin cercularia publică, din anu în anu, notifica acelu cleru „Starea fondurilor diecesane.“

Credemu a face unu servitiu folositoru publiculu romanu, și va servi de îndemnu altor diecese, deca după conspectulu cerculat și primitu dela o mana amica, vomu espune aci starea fondurilor

diecesei numite pro 1878. — Precum dice cercuariulu episcopescu de sub Nr. 1105—1879 pre bas'a ratiuniloru reveduite si aprobate starea fonduriloru numite e urmatórea :

Restanti'a de camete cu finea anului 1878	fl.		cr.	
	fl.	cr.	fl.	cr.
Restanti'a de camete cu finea anului 1878	2069	46 ² / ₃	30	30
Perceptiunea de camete pe 1878	2585	47	23	56 ¹ / ₂
Sum'a ambelor	4654	93 ² / ₃	53	20 ³ / ₄
Competenti'a de camete pe 1878	2335	75	25	86 ¹ / ₂
Restanti'a Cametelor cu finea anului 1877	2319	20 ² / ₃	28	34 ¹ / ₄
In câte pozitii sunt elocate capitalele ?	78	105	55	16
Sum'a capitalelor elocatu la finea anului 1878	35,949	30	48	17
Sum'a capitalelor elocate la finea anului 1878	31,133	48	17	—
Numirea fondului				
Fondulu Rudolfianu				Sum'a
Fondulu viduo-orfanale				
Fondulu preotiloru deficienti				
Fondulu bisericeii cate-drale				
	81,470	95	254	

Preste totu se observa :

In competenti'a de camete si restanti'a de camete cu finea anului 1878 nu este computata competenti'a 2%-la, carea dupa congruele si salariile mai multoru preoti la finea anului 1878 inca erá restanta cu 2526 fl. 15 cr.; — inse acésta restantia in parte considerabile s'a incassatu in decursulu anului 1879, si este de a-se sperá, cá in câteva ani tota restanti'a incassandu-se, cá, capitalu elocatu va fructificá fonduriloru respective, remanendu din anu in anu a se incassá numai competenti'a anului respectivu.

In sum'a capitaleloru elocate nu sunt computate diverse sume de anticipatiuni facute in favorea debitoriloru, inse in interessulu asecurarei capitaleloru elocate, cari anticipatiuni se incassédia dela debitori, si asia, formédia pretensiunea activa a respectiveloru fonduri.

Mai incolo in sum'a capitaleloru elocate nu sunt computate unele capitale elocate de episcopulu primu de pia memoria Alesandru canduva Dobra pre langa obligatiuni simple si unele fara cameta, — cari prin testamentu devenindu in proprietatea fonduriloru diecesane, parte s'au incassatu, parte mai sunt eserente pe la respectivii debitori, ba despre unele s'au esoperatu si obligatiune formala intabulata pe hipoteca pupillaria.

Competentiele 2%-le platite si capitalele replatite se eloca mai departe spre fructificare, pre langa 7%, éra perceptiunea de cameta preste totu se intrebuintiédia spre scopurile fondului respectivu, despre cari erogatiuni se dau ratiuni formale Ordinariatulu, si in estrasu acele ratiuni se susternu si esactoratulul de langa Inaltulu Ministeriu reg. ung. de Culte.

Precum se vede din acestu conspectu fondurile diecesei Lugosiuului ar face o suma de 91,119 fl. 94 cr. computandu aci restantiele interusoriale si din cele 2% dela cleru, — suma destulu de frumósa, carea pre langa manipulare esacta póte se acopere multe din neajunsele acelei diecese.

In câtu suntemu informati manipularea acestoru fonduri concrediuta ven. capitulu diecesanu e câtu se póte de esacta, cu atátu mai virtosu, cá episcopulu diecesanu inca nu lasa nici o ocaziune binevenita pentru de a asecurá si promová interesele si inmultirea aceluor fonduri.

Constatandu acésta cu recunoscintia, — totu deodata damu espressionu óresi carei dorintie a

clerului acelei diecese, candu atingemu aci urmatórele :

Cá clerulu se aiba cunoscintia detaiata despre fondurile sale ar' fi de doritu, — si credemu cá capitulu, respective gubernulu diecesanu nu va intrelasá in venitoriu a specificá de esemplu: fatia cu fondulu Viduo-orfanale cá ce pensiune se dá pe anu veduveloru si orfaniloru preotiesci, si in ce proportiune se inpartu acele pensiuni? — La fondulu Rudolfianu asemenea câte stipendie se dau pe anu, in ce suma? in care clase si ce rezultate au produsu stipendistii, — cá se nu se dea ocaziune la caintia, cá si cei ce nu merita — cu preterarea altora póte mai calificati si seraci — capeta stipendiu. — La fondulu deficientiloru, câtu deficienti si cáta pensiune primescu. — Aceste tóte aru conduce la orientarea mai buna a clerului.

Apoi in genere, credemu cá cu multiamita ar primí clerulu candu i-s'ar notificá in calculu celu puçinu sumariu câtu e — venitulu anualu, si câtu e erogatul, si cam spre ce s'a erogatu? — Câte 2% a incursu si câtu s'a capitalisatu din aceste si din interese curente.

Grigi'a buna, multu aduna. Noi dorimu, cá spre folosulu clerului si poporulu acelei diecese grigi'a buna nici candu se nu lipsésca.

Sciri diverse.

— (Necrologu.) Bucuru Boeriu, c. r. I. locotenente in pensiune, in numele seu si alu minoreniloru frati Samoila Boeriu, An'a Boeriu casatorita, dinpreuna cu sociulu Georgiu Boeriu, parochu gr.-or., Josifu Boeriu, capitanu c. r. in activitate, Efremu Pandria revisore comitatense cá unchi resp. veru primariu incunoscintia cu ánim'a infranta cumcá :

Georgiu Boeriu,

pretore tractuale, au incetatu din viatia in 22 Martiu 1880 la 12¹/₂ óre p. m. dupa ce fu inpartasitu cu cele sfinte in etate de 38 ani si s'au inmormentatu in 24 l. c. la 3 óre p. m. in cimiteriulu bisericeii greco-cath. din comun'a Ohab'a.

Acestu prea demnu barbatu, repaosatu in cea mai frumósa etate, functionandu cá pretore in 3 cercuri din comitatulu Fagarasiulu, in decursu de 6 ani a desvoltatu o rara activitate si energia in implinirea oficiulu seu, in câtu atátu de superiorii, câtu si de inferiorii densulu erá stimatu si respectatu. Acésta o probédia indetulu actulu inmormentarei, cá-ci pre langa 6 preoti cari au celebratu, si pre langa consangeni si amici densulu, s'au adunatu in giurulu sicriulu mai din tóte partile acestui comitatu unu asia inosantu publicu, cum n'a mai veditu comun'a Ohab'a de candu esista. Unu semnu acesta, cá perderea prea tempuria a acestui barbatu a fostu de toti adancu simtita. Tóte cercurile in cari a functionatu cá pretore au fostu reprezentate prin deputatiuni, er' deputatiunea esmisa din gremiulu comitatulu in persónele d-loru: Gregoriu Negrea, Metianu si Ganea a infrumsetiatu cosciugulu repaosatulu cu o coróna de flori cari nu vestediescu, decorata cu doue pantlice de catifea alba, pe cari se cetea inscriptiunea: „Amplioatiu comitatulu Fagarasiu. Pretorelui Georgiu Boeriu.“

Cu acésta trista ocaziune tinerulu preotu, si dirigentele scólei granitiareci din Ohab'a d-lu Arseniu P. Bunea a rostitu unu cuventu funebrele, care a intrecutu tóte asteptarile marelui publicu.

Cumcá prin mortea acestui demnu barbatu a perdutu si natiunea romana pe unu devotatu fiu alu ei, nu incape nici o indoiala.

Fiá-i tieran'a usióra si memori'a neuitata!

J. D.

— (Necrologu.) In 28 Martiu a. c. poratiunea comunei Feldru si un'a intelegintia frumosu reprezentata cu deosebire din Naseudu, avura trist'a ocaziune de a petrece la mormentulu rece pe teologulu absolutu

Pompe Muresianu,

fiulu prea demnulu preotu greco-cath. Gregoriu Muresianu.

Abea in alu 27-lea anu alu vietiei sale, dupa unu morbu de peptu neasteptatu, neinduratórea mórte taindu-i firulu vietiei, isi dede spiritulu in manile Creatoriulu. Servitiulu funebrele s'a indeplinitu in biseric'a locala de cátra 5 preoti, in frunte cu reverendissimulu d. vicariu Gregoriu Moisilu, la care asistara o multime atátu de mare de poporu, in câtu biseric'a de si spatiósa, nu a fostu in stare se coprinde pe toti cari cu ánim'a plina de dorere voiau a versá o lacrima langa cosciugulu aceluia, pe care l'au iubitu atátu de

multu. La frumosulu discursu funebrele, tinentu de st. d. preotu si professore Maximu Popu de pe amvonulu de unde, atátu de desu si-a tinentu defunctulu predicele sale pline de invetiaturi, suspinulu celoru presenti inecatu de lacrimi au fostu generale.

Portare morala esemplara, diligentia neobosita in propagarea frumósulu si alu bunulu au fostu frumósele calitati, care caracterisau si distingeau pe multu regretatulu Pompe Muresianu, carui se'i dicemu :

Fia-i tierin'a usióra si memori'a neuitata!

Unu consateanu.

— (List'a Nr. 11 a contribuitoriloru in-curse la comitetulu subsemnatu in folosulu inundatiloru.*) Transportulu totalulu din List'a Nr. 10 publicata in Nr. 18 a. c. alu „Observatoriulu“ fl. 1867.80.

D. Nicolau Drocu Barcianu directoru gimnasiale in Brail'a trimite urmatórele sume :

D. Nicolau Drocu 85 lei 90 bani.

a) Colectati prin dl. Maccimilianu Drocu, la Bucuresci.

Maccimilianu Drocu 10 lei, Ioanu Colticescu 5 lei, Ioanu Ionescu 1 leu, D. G. Mocénu 4 lei. Totalu 20 lei.

b) Colectati prin dlu I. Boldescu professoru in Giurgiu. I. Boldescu 1 leu, Brosid'a Boldescu 1 leu, Mari'a Boldescu 50 bani, Elisabet'a Boldescu 50 bani. R. Balescu 2 lei, Diaconulu N. Abramescu 2 lei, Eufrosin'a Abramescu 1 leu, I. Constantinescu 1 leu, Frantz M. Pröglhöf 3 lei, 70 bani, I. Popescu 3 lei 70 bani, St. Petrescu 2 lei, Ecaterin'a Stanculetiu 1 leu 25 bani, Elen'a Orghidanu 1 leu 30 bani, G. Hrisoscoleu 2 lei, Paulin'a Mironu 3 lei 70 bani, Stoenescu Marinu, elevu 50 bani, Sierbanescu Stoianu, elevu 50 bani, Vasilescu Petru, elevu 50 bani. Totalu 28 lei 15 bani.

c) Colectati prin dlu G. Hrisoscoleu, professoru in Giurgiu. Iordanescu George 30 bani, Stanescu Marinu, elevu 1 leu, Ruse Anastase, elevu 2 lei 30 bani, Dasculescu Const. elevu 1 leu, Popescu Dumitru, elevu 3 lei 70 bani, Angelescu Ioanu 50 bani, Epurescu Alesandru 50 bani, Ioanescu Ioanu, elevu 1 leu, Mutiunea George 50 bani, Gospodinu George 50 bani, Marinescu Ioanu, elevu 1 leu, Nicolau Petre, elevu 40 bani, Uriasiu Alesandru, elevu 3 lei 70 bani, Garagau Marinu 1 leu, Rig'a Antonu, elevu 2 lei, Piepteanu Grui'a, elevu 50 bani. Totalu 19 lei 90 bani.

d) Colectati prin dlu I. Ionescu directorulu scólei de baieti din Rosiori-de-Vede. Constantinu Jing'a 10 lei, Ioanu Ioanescu 10 lei, Carolu Vare 7 lei 40 bani, Preotulu Al. Mazarine 5 lei, Z. Balautz 2 lei 60 bani. Totalu 35 lei.

e) Colectati prin dlu I. Constantinescu professoru in Giurgiu. Ioanu Constantinescu 4 lei 60 bani, Constantinescu Stavri, elevu 4 lei, Mihailescu Stelianu 2 lei, Tomescu Andreiu 2 lei, Tomescu Stefanu 2 lei, Manicatidi Demetru 1 leu 50 bani, Teodorescu Nicolae 1 leu, Constantinescu Alesandru 1 leu, Pascalu Dumitru 1 leu, Niculaevici George 1 leu, Russe Nicolae 80 bani, Velicu George 50 bani, Vasilescu Chiru 50 bani, Ruse Neatiu 50 bani, Ghitiescu Dumitru 50 bani, Negoescu Paraschivu 50 bani, Petrescu Emanoilu 50 bani, Protopopescu George 50 bani, Lazarescu Milanu 50 bani, Radulescu Ioanu 50 bani, Dumitrescu Tom'a 50 bani, Dumitrescu Constantinu 40 bani, Nedelcovici Constantinu 40 bani, Scarlatescu Emilu 30 bani.

Subscriitorii acestei liste sunt toti elevi de cl. III dela scól'a Nr. 1 de baieti din Giurgiu. Totalu 27 lei.

f) Colectati prin dlu R. Balescu professoru in Giurgiu. Christianu Vruse 20 bani, Radulescu Elefterie 15 bani, Nedelcovici George 50 bani, Nedelcovici Jordanu 50 bani, Pascalu Nicolae 90 bani, Conduratu Emilu 1 leu.

Subscriitorii acestei liste sunt toti elevi de cl. II dela scól'a de baeti Nr. 2. Totalu 3 lei 25 bani.

(Va urmá.)

— (O rectificare.) Dela Cernauti primiramu rectificarea de mai la vale, pe care ne grabimu a o publicá in tocmai asia, precum ni se tramite :

Stimate Domnule Redactoru! In stimat'a d-vóstre fóe din 13 Martiu Nr. 18 este si unu articulu, carele tractédia intre alte si despre societatea acad. „Junimea“ din Cernauti. Acestu articulu contine unu anachronismu, sau póte numai o neclaritate vorbindu despre presedintele din anulu trecut. Anulu trecut este dupa comptulu nostru pâna in lun'a lui Octobru 1879, cu care luna se incepe unu anu nou scolaru 1880.

Deci cá se eliminamu ori-ce dubiu si cá se salvamu onórea cea nepatata, care prin necunoscótorii referintiloru ar fi periclitata, a fostulu conducótoriu alu

*) Cuitarile sumelor tranise la acestu comitetu voru urmá prin publicare in diariile de aici „Observatoriulu“ si „Telegrafulu romanu“. La cerere inse, sumele se voru cuitá si separatu.

„Junimeii“ până în Octob. 1879, a întemeietorii și prin zelul și activitatea sa neobosită pentru societatea acad. „Junimea“ multu emeritului domn Demetriu Onciulu, studente de filosofie acum în Vien'a, suntemu necesități să reflectăm și rectificăm, cumcă toate din articolul numit relativ la „Junimea“ nu se referă la susnumitul domn, ci la altu domn adevăratu „miseru presiedinte.“

Deci, ve rugăm, stimate d-le, să binevoiti a rectifica acest'a și a o introduce în stimat'a-ve fôe la locul seu.

Cernauti, în 23 Martiu 1880.

Pentru comitetu:

T. Bujoru m. p., Amf. Turtureanu m. p.,
presiedinte. secretariu.

Locu deschisu.*)

M.-Sighetu, 17 Martiu 1880.

Unoru marmatieni, carii v'au trimisu telegramulu de dato 25 Februaru anulu 1880 aparutu în Nr. 16 alu „Observatoriulu“ — cu privire la persôna — sustienem vatămata a domnului Kôkényesdy, administratore vicariulu în Marmati'a — le trimitemu provocarea următoare:

„Fratiloru! de sunteți frați de unu sange cu noi și marmatieni, cu frunte și ânima deschisa trebuie a espune dacă sciti causele, pe bas'a carora sunt periclitatate interesele eclesiastice și sociale prin denumirea de vicariu aici a susu numitului domn, — prin acêsta a-ti face unu servitiu bunu atâtu publiculu romanu, câtu și preasantiei sale episcopulu și consistoriulu diecesanu, — carii l'au onoratu cu conducerea trebiloru eclesiastice între noi — spre bucuri'a nôstra, nu câ pe unu periclitatore, ci asia scim, și suntemu convinsii, câ pe înaintatoriulu intereseloru eclesiastice de aici; dacă sciti contrariulu despre densulu ce a-ti aseratu, ve provocam se comprobatu, câ-cu altcum ve tienem de ômeni impertinenti, despre carii presupunem câ: prin denumirea susu numitului domn de vicariu ve vedeti perdute interesele vôtstre partiali, era nu cele bisericesci, sau sociali. — Dacă respunsulu vostru nu apare în 30 zile, ve spunem „nunc pro tunc“ câ a-ti voitu a innegri caracterulu nepatatu și din acêsta a trage voi folosulu, — carii ômeni facu asemine se numescu minciunosi și calumniatori, ce veti deveni și voi, de nu comprobatu cele dise de voi.“

Alesandru Gyenge, protopopu Sur. alu Podului și parochu romanu; Vasiliu Danu, administr. Bocicvelului; Vasiliu Maleky; Michaelu Papp, adm. paroch. sup. a Salistei de susu; Joanu Komanu, adm. paroch. inferiôre a Salistei de susu; Simeone Bondu, notariu; Joanu Vladu, teologu abs.; Joanu Gyenge, protopopu onorariu și parochulu romanu alu Sacelului; Stefanu Mihaly, primariu și posessoru în Sacelu; Corneliu Bucuru, advocatu;

*) Pentru articlii ce esu sub acêsta rubrica, redactiunea nu ia nici-o respundere asupr'a sa. Red.

Joanu Danu, comissariu de securitate; Ivan Joanu; Michalca Galu; Alesiu Anderko; Jacobu Borsa; Andrea Kováts, preotu; Gregoriu Juga, proprietariu.

Deschidere de prenumeratiune

la

„Observatoriulu“

dela 1/13 Aprile înainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumera-sera dela 1/13 Aprile 1879 pe 1 anu, dela 1/13 Juliu pe 9 luni, era altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru-câ se nu ni se mai intemple câ cu Nrii 1 și 2 din anulu cur., rogamu pe ddni abonatii respectivi să binevoiesca a isi descoperi vointi'a înainte de 1/13, innoindu 'si abonamentulu cu pretiurile aratate în fruntea diariulu: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni înlaintrulu monarchiei, era în afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe 1/2 anu, în auru sau în bilete de banca sau hipotecarie, era fractiunile, anume din Romani'a, se potu împlini cu marce de posta.

Redactiunea și Editor'a.

Cursulu bursii din Vien'a și Pest'a

în 1 Aprile st. n.

	Vien'a	Pest'a
Rent'a de auru	104.20	104.50
I emisiune de oblig. de statulu dela drumulu de feru orientalu ung.	—	82.—
II emisiune de oblig. de statulu dela drumulu de feru orient. ung.	94.10	94.—
Oblig. de statulu dela 1876 de ale drumulu de feru orient. ung.	84.30	84.—
Inprumutulu drumurilor de feru ung.	120.50	120.75
Obligatiuni ung. de rescumperarea pamentulu	91.85	91.75
Obligatiuni ung. cu clausul'a de sortire	—	90.50
Obligatiuni urbariale temesiane	90.—	90.—
Obligatiuni urb. temesiane cu clausul'a de sortire	—	88.25
Obligatiuni urbariale transilvane	89.75	90.—
Obligatiuni urbariale croato-slavone	93.—	—
Obligatiuni ung. de rescumperarea diecimei de vinu	92.50	91.50
Datorie de statulu austriaca în chartie	73.40	73.35
Datoria de statulu în argintu	73.90	74.—
Rent'a de auru austriaca	88.55	88.40
Sorti de statulu dela 1860	130.25	130.—
Actiuni de banca austro-ung.	839.—	837.—
Actiuni de banca de creditu ung.	299.75	301.80
Actiuni de creditu aust.	276.—	277.50
Sorti unguresci cu premii	—	115.—
Argintu	—	—
Galbini imper.	5.58	5.53
Napoleonodorulu	9.48	9.47
100 marce nemtiesci	58.15	58.40

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de sub-medicu în comun'a montana Buciumu, comitatulu Alb'a infer. proviedutu:

1. cu salariu anualu de 500 fl.
2. intertentiune pentru unu calu, 120 fl.
3. bani de cortelu 60 fl. și dreptulu de pensiune dupa normele de statulu, se deschide concursu, până la 1 Maiu a. c. st. nou.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au de a'si subterne petitiunile instruite cu documente, despre calificatiunea ce posedu, precum și despre perfect'a cunoscentia a limbei romane, la comitetulu fondulu pisetalu alu Abrudu-Rosiei, „în Abrudu“ până la terminulu de susu indicatu, prelunga acea observare, câ: Doctorii de medicina, în casulu de concurgere, se voru preferi.

Dela comitet. fondulu pisetalu alu Abrudu-Rosiei. Abrudu, în 24 Martiu 1880.

Simeonu cavaleru de Balinth m. p.,
presiedinte.

(12) 2—3

Joanu Gallu m. p.,
notariu.

Neoplant'a.

1875.

Medalie de argintu.

Seghedinu.

1876.

Medalie pentru merite.

CLOPOTE

DE TÔTA MARIMEA

pe langa ficsarea prealabila a sune-teloru loru.

Cu deosebire recomanda clopotele gaurite, inventate de densulu, alu caroru sunetu este mai josu decâtu alu celoru de constructiunea vechia și care, fiindu de 100 puncti, sunt asemenea celoru de 140 puncti de constructiunea vechie.

Se afla totudeauna în depositu clopote, dela marimea cea mai mica până la 50 chilogr., precum și de proasce portative și de mana.

Se recomanda pentru comande câtu de multe

Antonie Novotny
în Timisiôra.

(4) 10—12

CATECHETIC'A

bisericeii dreptucredincioase resaritenne

compusa de protopresbiterulu

Joanu Stefanelli,

docentu la facultatea teologica a universitatii din Cernauti.

Opulu coprinde toate principiile și regulele relative la alegerea, însirarea, prelucrarea și propunerea materiilor catechetice din religiunea crestinésca, istori'a invetiamentulu catecheticeu crestinésca dela Isusu și până în zilele nôstre, literatur'a ramulu acestuia și catechese practice câ modele la compunerea catecheseloru pentru scôla și biserica, și este menitu mai anteu câ manualu la prelegerile catechetice în institute teologice, apoi și câ manualu pentru pastorii sufletesci la elucrarea temeloru catechetice pentru conferintele pastorale.

Pretulu pentru Austro-Ungari'a 5 fiorini;
„ „ Romani'a 13 franci.

De acelasi autoriu au aparutu:

CATECHESE

tractandu

Istori'a biblica a Testamentulu vechiu.

Manualu pentru catechetii și invetiatorii scôleloru populare, pentru pastorii sufletesci la catechisatiunile prescrite în biserica, pentru candidatii de invetiatorii și pentru educatorii și amicii junimii.

Tomulu I.

Pretulu pentru Austro-Ungari'a 5 fiorini;
„ „ Romani'a 13 franci.

Dela acelasi autoriu se afla sub pressa și va a apara în anulu acestu:

CATECHESE

tractandu

Istori'a biblica a Testamentulu nou
și faptele santiloru apostoli.

Cu adaosu o istoria și geografia scurta a Palestinei și a tieriloru santei scripturi.

Tomulu II.

Editorulu

Tipografi'a eredei de Closius,

(10) 3—6

Sibii.

Inpletitura cu masin'a.

Acuirandu prin cumperare tatalu meu N. Simtion negociulu de inpletitura cu cinci masine, mai 'nainte Th. Tontsch, strad'a Cisnadiiei Nr. 23 și invetiandu fôrte bine inpletitu cu masin'a, me recomandam p. t. publicu a confecționat (fabrică) ciorapi femeiesci și barbatesci (de tóta marimea și colôrea — fără cusatura, lucrati câ cu man'a, din lana, bambacu, atia sau metasa); mai departe gamasi, veste femeiesci, cingători, haine de copii, plapome, fuste, sialuri, tulpanuri etc. etc.

Primescu și ciorapi purtati spre a'i repará și recomandam totuodata depositulu meu de marfa gat'a.

Emilia Simtion,

Sibii, strad'a Cisnadiiei Nr. 23 (odiniôra coróna ung.), curtea 2, etagiulu I.

Vendiare de masine de inpletitu façon de Dresd'a, de constructiunea cea mai noua. (Cumperatorii de masine de inpletitu, la dorintia, primescu instructiunea gratuita.)

Comandele din afara se voru efectui fôrte promptu și eftinu.

(13) 1—3

Foncière Institutu pestanu de asigurare

(dela 1864 pana la finea lui 1879 sub firm'a „Pester Versicherungs-Anstalt“) in Budapest'a.

Capitalu în actiuni 25,000,000 franci, egalu diece miliône fl. v. a. în auru,
din care s'au platitu în bani gata:

12,500,000 franci, egalu cinci miliône floreni v. a. în auru.

Reservele premiilor și pagubeloru facu circa 2,500,000 floreni.

Intrările din premiile anuale facu circa 3,000,000 „

Societatea, care face parte dintre instituttele de asigurare cu capitalulu celu mai solidu și cu garantiile cele mai mari asigură pe langa cele mai liberale conditiuni și pe langa premiile cele mai eftine:

I. contra pagubeloru cauzate prin focu, fulgeru sêu esplosiune la edificii, fabrici, masine, recovisite, mobile, marfa, capete de vite, precum și la plante de tianina și de fenatie situate în liberu sêu sub coperisii;

II. contra perderiloru de venituri curate escate în fabrici prin sistarea lucrarei sêu la case inchiriate prin perderea chiriloru în urm'a unui focu sêu a unei esplosiuni;

III. contra pagubeloru prin spargere de gémuri, de oglindi, de ferestri, usi sêu mobile;

IV. contra pagubeloru de transportu ale marfuriloru expedate pe apa sêu pe uscatu;

V. contra pagubeloru de grindina a ori ce felu de produse de ale pamentulu;

VI. pe viati'a omulu în tôte combinatiunile.

Pagubele întemplate se constatésa în modululu celu mai culantu și se platescu câtu mai în graba. (Institutulu pestanu de asigurare a platitu de candu esista pentru pagube 22 miliône floreni.)

Directiunea: conte Marcu Pejacevich, presiedinte; Frideric baron de Kochmeister, Antonie de Laczko, vice-presiedinti; membrii directiunei: Adolf Aebly, Carol G. Feldmann, Carol Figdor, Dr. Eduard Loisch, conte Gedeon Raday jun., Adolf Schenk jun., Aloisiu Strobentz, Dr. Anton Willner, Leopold conte Wolkenstein-Trostburg. Directoru generalu Wilhelm Schön; locitiitorulu directorulu generalu: Carol Fuchs directoru.

(7) 4—4

Editoru și redactoru responsabilu: G. Baritiu.

Tipariulu lui W. Krafft.